

Hamar orienteringsklubb
Postboks 336
2303 HAMAR
Att. Ole Christian Bang

Saksbehandler, innvalgstelefon
Linnea Karoline Vereide, 61266062

Furuberget naturreservat - Tillatelse til utplassering av orienteringsposter

Statsforvalterein i Innlandet gir Hamar orienteringsklubb v/Ole Christian Bang tillatelse til utplassering av inntil to orienteringsposter i Furuberget naturreservat, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven. Tillatelsen gjelder for perioden 1. mai til 1. august 2021. Tillatelsen er gitt på bestemte vilkår som er beskrevet nedenfor.

Søknaden

Vi viser til deres søknad av 18. mars 2021 angående tillatelse til utplassering av to poster innenfor Furuberget naturreservat i Hamar kommune. Utplassering av postene er i forbindelse med årets turorientering i regi av Hamar orienteringsklubb, på vegne av Nores orienteringsforbund.

Postene vil henge ute i perioden 1. mai til 1. august 2021. De blir plassert utenfor de mest sårbare områdene i naturreservatet, og nært stier. I fjor var det ca. 250 deltagere.

Det er usikkert på om den ene posten kanskje ligger utenfor grensen til naturreservatet, se kart side 2. Dermed er det mulig at det kun er en post som er søknadspliktig.

Grønn strek = vernegrensa for Furuberget naturreservat, Røde prikker = turposter, Skraverte områder = sårbare områder. Hentet fra søknaden.

Lovgrunnlag

Furuberget naturreservat ble opprettet 9. juli 1993. Formålet med vernet er å bevare et særpreget kalkfuruskogområde med bl.a. en av de største sammenhengende lågurtfuruskogene av typisk sørøstskandinavisk utforming. Området viser bl.a. typisk utforming av lågurtfuruskog slik denne først ble beskrevet og en urterik kalkfuruskog av Oslofelttypen. Området er også interessant i floristisk sammenheng og for dynamikkstudier.

I henhold til verneforskriften for Furuberget naturreservat punkt IV.1 er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Videre er dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, fredet mot skade og ødeleggelse, jf. punkt IV.2.

Det er også forbudt med idrettsarrangement, jaktprøver og annen organisert bruk av naturreservatet, jf. punkt IV.4.

Gjennomgangen av verneforskriften viser at det ikke er noen spesifikk hjemmel til tiltaket som er omsøkt. Tiltaket må derfor vurderes etter naturmangfoldloven (nml.) § 48 hvor forvaltningsmyndigheten etter første ledd første alternativ kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Ifølge nml. § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Statsforvalterens vurdering

Et naturreservat er den strengeste verneformen med hjemmel i naturmangfoldloven. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller spesielle naturtyper som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Utviklingen i naturreservatet skal være mest mulig naturstyrt.

I henhold til nml. § 8 skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i registreringer og rapporter om de naturfaglige verdiene i reservatet, som for eksempel Fylkesmannen i Hedmarks rapport 11/97 om botanisk kartlegging av Furuberget naturreservat, artsregistreringer i Artskart og Sensitive artsdata, samt Statsforvalterens befaringsrapport av vegetasjonen i nærheten av orienteringsposter i Furuberget i 2014, mener Statsforvalteren å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av det omsøkte tiltaket, slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Det legges derfor ikke særlig vekt på nml. § 9 (føre-var-prinsippet).

Furuberget naturreservat består i stor grad av kalkskog, som er en truet vegetasjonstype med frodig og artsrik vegetasjon. I reservatet er det registrert 222 plantearter, hvorav fire av disse er kalkspesialister som rødflangre og kalktelg. 47 plantearter er klassifisert som sjeldne, og lavartene *Sarcogyne distinguenda* og *Toninia candida* (VU), samt sopparten *einerknorteskinn* (NT) regnes som internasjonalt sjeldne. Noen av rødlisteartene som finnes i reservatet er jemtlandsstarr (VU), nikkesmelle (NT), snau vaniljerot (NT), blekkstorpigg (EN), nettsporet kantarellbeger (VU), lakrismusserong (NT), vassbelteriske (NT), tvillingslørsopp (NT), stor bananslørsopp (NT), rosenkjuke (NT), kalkskiferlav (VU) og ulvelav (NT). I tillegg er det et rikt fugleliv med arter som: vepsevåk (NT), rosenfink (VU), konglebit, gråtrost, gråsisik, bjørkefink, vandrefalk, tyrkerdue (NT), kornkråke (NT), stær (NT), hønsehauk (NT), sivspurv (NT), gulspurv (NT), lerkefalk (NT), taksvale (NT), fiskemåke (NT), storspove (VU) og sanglerke (VU). Det er også registrert storsalamander (NT) i reservatet.

I henhold til nml. § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Det er tidligere gitt tillatelse til utplassering av orienteringsposter i Furuberget naturreservat, i tillegg til et fåtalls andre tillatelser. I saker som denne, hvor naturmangfoldet er berørt, er det ikke tilstrekkelig å vurdere skadevirkningene isolert og kun ut fra et nåtidsperspektiv. Den samlede belastning på økosystemet som helhet må i nåtid og fremtid tillegges vekt, blant annet for å forhindre en gradvis forvitring av leveområder, hvor tiltakene finner sted «bit-for-bit», med risiko for at den samlede belastning blir så stor at det kan få signifikante konsekvenser for arter og naturtypers bevaringsstatus.

Ved Statsforvalterens befaringsrapport av vegetasjonen i nærheten av orienteringsposter som var satt ut i mindre sårbare skogområder i Furuberget sommeren 2014, kunne ikke noe nevneverdig slitasje på karplanter påvises. Noe slitasje på mose i nærheten av orienteringspostene var synlig. I de senere år har antallet besøkende av reservatet økt. Dette er først og fremst i forbindelse med friluftss aktiviteter som turgåing, mosjonering og sykling. Mesteparten av denne ferdselen er konsentrert til stiene i reservatet.

Begge de omsøkte postene ligger i relativ nærhet til stier i naturreservatet, og ikke innenfor de områdene som Statsforvalteren har definert som sårbart. Som det opplyses i søknaden er det mulig at den ene posten plasseres utenfor naturreservatet, og er dermed ikke søknadspliktig. For å være på den sikre siden i tilfelle posten er innenfor vernegrensa, omfatter dette vedtaket begge postene. Statsforvalteren mener at utplassering av en til to orienteringsposter i perioden 1. mai til 1. august, i reservatets mindre sårbare områder, ikke vil føre til at den samlede belastningen på verneverdiene blir for stor, jf. nml. § 10. Nml. § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, får lite relevans i denne sammenhengen der tiltaket ikke er vurdert til å føre til noen nevneverdig miljøforringelse.

Statsforvalteren har utarbeidet et kart som viser sårbare områder i reservatet (se kart side 2), der utplassering av orienteringsposter bør unngås. Den omsøkte plasseringen av orienteringspostene ligger utenfor disse sårbare områdene og kan derfor godtas, jf. nml. § 12.

Statsforvalteren vurderer at tiltaket ikke vil være i strid med verneformålet eller vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilårene for å kunne gi dispensasjon etter nml. § 48 ansees dermed som oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet gir Hamar orienteringsklubb v/ Ole Christian Bang tillatelse til utplassering av inntil to poster som vist på kart i søknaden (se side 2) i Furuberget naturreservat, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven. Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen.

- Tillatelsen gjelder for tidsrommet 1. mai til 1. august 2021.
- Det skal ikke foretas noen rydding av vegetasjon i reservatet.
- På orienteringskartet skal grensene for Furuberget naturreservat fremgå tydelig.

Denne dispensasjonen er gitt i henhold til verneforskriften for Furuberget naturreservat. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og grunneieres tillatelse før tiltaket kan utføres.

Klageadgang

Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Linnea Karoline Vereide
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SNO

HAMAR KOMMUNE Postboks 4063 2306 HAMAR